

Asia: VN/2575/2021

Luonnos hallituksen esitykseksi oppilas- ja opiskelijahuoltolain, terveydenhuoltolain sekä korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Vastaaajataho:

Kunta

Kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyön varmistaminen

1a) Hyvinvointialueen olisi esityksen mukaan yhdessä alueensa kuntien kanssa muodostettava *alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä*. Onko ehdotus mielestänne tarkoituksenmukainen kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyön varmistamiseksi?

Huomioitanne [Alueelliselle yhteistyöryhmälle tulee asettaa selkeät tehtävät ja määrittää miten yhteistyöryhmät muodostetaan. Määritettävä: mikä on alueellisen yhteistyöryhmän suhde kuntakohtaisiin yhteistyöryhmiin, ohjaava rooli? taloudenohjauksen rooli? kuntakohtaisten ryhmien raportointivastuu alueelliselle ryhmälle?]

1b) Millä taholla tulisi käsityksenne mukaan olla vastuu alueellisen opiskeluhuollon yhteistyöryhmän muodostamisesta?

Hyvinvointialueella

2) Kunnan tai useamman kunnan yhdessä tulisi laatia opiskeluhuollon toteuttamiseksi *kunnan opiskeluhuoltosuunnitelma*, joka liitettäisiin lastensuojelulain (417/2007) 12 §:n mukaiseen kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan. Onko esitys mielestänne tarkoituksenmukainen?

Kyllä

3) Hyvinvointialueella tulisi olla *alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma*. Se valmisteltaisiin alueellisessa opiskeluhuollon yhteistyöryhmässä ja hyväksyttäisiin hyvinvointialueen aluevaltuustossa. Alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma liitettäisiin lastensuojelulain 12 §:ssä tarkoitettuun alueelliseen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan. Huomioitanne esityksestä?

Yhteys kuntakohtaisiin suunnitelmiin varmistettava.

4) Mikäli esitys ei mielestänne riittävästi huomioi erilaisia opetuksen ja koulutuksen järjestäjiä, kuten esimerkiksi ne, jotka toimivat useamman kunnan alueella tai yksityiset koulutuksen järjestäjät, millä tavoin muuttaisitte esitystä?

Koulutuksen järjestäjien moninaisuus tulee huomioida esim. edustuksellisesti alueellisen yhteistyöryhmän muodostamisessa

5) Hyvinvointialue järjestää opiskeluhoitolpalvelut 1.1.2023 alkaen. Näettekö, että opetuksen tai koulutuksen järjestäjällä on yhdessä hyvinvointialueen kanssa edellytykset huolehtia oppilas- ja opiskelijahuoltolain 9 §:n mukaisesti siitä, että opiskeluhoitosta muodostuu toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus?

Kyllä

Opiskeluhoiton yksilökohtaisen työn kirjaaminen, rekisterinpito ja tietosuojat

6) Esityksessä täsmennetään opiskeluhoiton kirjaamiseen, rekisteröintiin ja tietojen salassapitoon liittyviä oppilas- ja opiskelijahuoltolain säännöksiä. Huomioitanne esityksestä?

Riskinä, että varhainen puuttuminen ja tuki ei käynnisty riittävän oikea-aikaisesti

Esitys selkiyttää opetushenkilöstön yhteistyövastuuta huoltajien ja lapsen/nuoren kanssa

Aiemmin käytössä ollutytetty nimettömänä konsultointi

Muuttaa painopistettä opetushenkilöstöön huoli-ilmoituksen tekijöiden suhteen

Selkeää, että kirjaamiskäytännöt yhtenäistyvät ja näkyvyydet toimijoiden kesken laajenevat

7) Miten arvioisitte esitysluonnosta tietosuojasäätelyn näkökulmasta?

Esitys vahvistaa yksilön tietosuojaa ja lapsen/nuoren oikeuksia

8) Opiskeluhoiton siirtyessä hyvinvointialueelle tulee myös opiskeluhoiton psykologien ja kuraattorien kirjaamat asiakastiedot tallentaa valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin eli Kanta-palveluihin. Kanta-palveluihin liittymisen määräaajoista säädetään laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä. Psykologien tietojen tallentaminen tulisi aloittaa heti hyvinvointialueiden aloittaessa. Sosiaalihuollon ja kuraattorien liittymisvelvoitteen määräaika on 1.9.2024. Arvioitko tarvittavien muutosten olevan mahdollisia näiden määräaikojen puitteissa?

Kyllä

Muut huomiot esityksestä

9) Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 16 §:n mukaan oppilaitoksen työntekijän tulee olla yhteydessä opiskeluhoiton psykologiin tai kuraattoriin, jos oppilaitoksen tai opiskeluhoiton työntekijä arvioi opiskelijan tarvitsevan opiskeluhoiton psykologi- tai kuraattoripalveluja. Esityksessä ehdotetaan, että yhteydenotto opiskeluhoitolpalveluihin koskisi psykologin ja kuraattorin palveluiden lisäksi myös koulu- ja opiskeluterveydenhuollon lääkärin ja terveydenhoitajan palveluja. Yhteydenotto tapahtuisi jatkossa yhteisymmärryksessä oppilaan tai opiskelijan kanssa. Huomioitanne esityksestä?

Tarkoituksenmukainen muutos.

10) Hyvinvointialue järjestää 1.1.2023 alkaen opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelut, kouluterveydenhuollon sekä lukioden ja ammatillisen koulutuksen opiskeluterveydenhuollon. Voimassa olevan oppilas- ja opiskelijahuoltolain 24 §:n mukaan Terveiden ja hyvinvoinnin laitos ohjaa ja kehittää yhteistyössä Opetushallituksen kanssa edellä mainittuja palveluja. Esityksen mukaan Opetushallitus ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitos ohjaisivat ja kehittäisivät yhdessä yhteisöllistä opiskeluhoitoa ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksella olisi päävastuu edellä mainittujen hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevien palvelujen ohjauksesta ja kehittämisestä. Pidätkö esityksen mukaista ohjaus- ja kehittämisvastuun muutosta tarkoituksenmukaisena vai tulisiko Opetushallituksen ohjaus- ja kehittämisrooli säilyttää nykyisellään?

Kyllä, esitys on tarkoituksenmukainen

11) Mahdolliset muut huomionne esitysluonnoksesta?

- esityksessä olevat muutokset vahvistavat 2. asteen opiskeluhoitoa

Esityksessä olevat muutokset selkeyttävät vastuita mm. järjestämisen ja kehittämisen suhteen

Alueellinen opiskeluhoito toteutumisen tasavertaisuus on ammattilaisten saatavuudesta kiinni

Esityksen mukainen THL:n ja OPH:n yhteistyö varmistaa opiskeluhoito kokonaisuuden (yhteisöllinen ja yksilöllinen) toteutumisen ja suunnitelmallisen kehittämisen

Esityksessä on hyvä, että opiskeluhoito sijainti säädetään koulujen ja oppilaitosten läheisyyteen

Kalilainen Päivi

Jyväskylän kaupunki - Päivi Kalilainen, palvelujohtaja, perheiden ennaltaehkäisevät palvelut